

Hoofdstuk 10

Moeders zijn leraressen

'Mijn zoon, neem het gebod van je vader in acht en veronachtzaam het onderricht van je moeder niet. Bind ze voortdurend op je hart, hang ze om je hals. Als je op weg gaat, zal het je leiden, als je neerligt, over je waken, als je ontwaakt, zal dat tot je spreken. Want een gebod is een lamp, en onderricht is een licht, bestraffingen en vermaning zijn de weg van je leven, om je te bewaren voor een slechte vrouw...'

(Spreuken 6:20-24)

God zegt dat 'het onderwijs van de moeder' het 'licht' is voor haar kinderen. Onderwijzen maakt deel uit van moeders loopbaan. Het grootste gebod dat aan ouders gegeven wordt staat in Deuteronomium 6:6-9. Het is eigenlijk een koninklijk gebod van de Koning der Koningen:

*'Deze woorden, die Ik u heden gebied, moeten in uw hart zijn. U moet ze uw kinderen **inprenten en erover spreken**, als u in uw huis zit en als u over de weg gaat, als u nederligt en als u opstaat. U moet ze als teken op uw hand binden en ze moeten als een voorhoofdsband tussen uw ogen zijn. U moet ze op de deurposten van uw huis en op uw poort schrijven.'*

Wat betekent het om 'ze uw kinderen in te prenten'?

De Hebreeuwse uitleg (om tot een groter begrip van deze uitdrukking te komen) zegt: 'om scherp te imponeren door verbale herhaling (dat is de plicht), een punt te maken, te laten zien, voor te doen, te ingraven, om ze te laten doordringen, en om op te wekken (zoals het opwekken van eetlust) met herhaling en ijver.'

Dit voelt aan als een fulltimebaan voor mij. Dit kunnen we toch niet lichtzinnig opvatten? Of wel?

Hóe moeten we onze kinderen dan met **IJVER** onderwijzen? Laten we eens beter naar dat woord kijken.¹

- **DAGELIJKS**

Elke dag onderwijzen we in ons huis. We hebben waarschijnlijk geen ingericht klaslokaal, maar elke dag leren onze kinderen van ons. Kinderen leren veel meer van ons voorbeeld en onze dagelijkse gesprekken, dan van elk soort gepland onderwijs. Ze kunnen feiten en cijfers vergeten, maar ze zullen voor altijd onze houding en levensstijl onthouden.

God is zo trouw aan ons. Hij laat ons zelfs zien hóe we onze kinderen moeten onderwijzen. We kennen zeker wel Deuteronomium 6:6-9, waarin Hij ons vertelt dat we de kinderen **IJVERIG** moeten onderwijzen, en *hoe* we dat moeten doen: als we in ons huis zitten, wanneer we over de straat gaan (lopend of in de auto), als we liggen, en als we opstaan. Dit is absoluut een beeld van een huiselijke setting. Hij vertelt ons niet om alle gekochte programma's af te ronden (omdat we er nu eenmaal geld voor hebben betaald). Hij vertelt ons *niet* dat we iedere dag de vastgestelde doelen moeten halen.

---

¹ Noot van de vertaler: van alle letters van DILIGENTLY benadrukt de schrijfster één aspect:

D = daily	dagelijks
I = interestingly	interessant
L = lovingly	liefdevol
I = intently	aandachtig
G = gently	vriendelijk
E = encouragingly	bemoedigend
N = naturally	natuurgetrouw
T = totally	totaal
L = laboringly	arbeidend
Y = yearningly	hartstochtelijk

Gods manier van onderwijzen is *'gebod na gebod, regel na regel, hier een beetje, daar een beetje'* (Jesaja 28:10). Kinderen hoeven niet alles te leren op één dag. Ze leren beter bij mondjesmaat. En er komt ieder keer weer een morgen. Er is nog een heel leven voor de boeg!

God zegt nog meer over dit onderwerp. Hij zegt: *'tegen hen zei Hij: dit is de rust, geef de vermoeide rust, dit is de verademing'* (Jesaja 28:12). Begrijp je dit, mijn lieve, vermoeide moeder? Het zegt: *'DIT IS DE RUST, EN DIT IS DE VERADEMING!'* Laat me herhalen: *'DIT IS DE RUST!'* God weet de beste manier voor je kinderen; ze leren zo veel meer op deze manier. En Hij weet de beste manier voor jou; je zult rust genieten in plaats van een gestreste en angstige moeder te worden.

Maar we hebben een probleem. Velen geloven niet in Gods weg. Ze denken dat ze het moeten doen volgens een schoolsysteem, of zoals een andere moeder het doet. Lieve moeder, volg Gods weg. Wees niet zoals de mensen, tegen wie God deze woorden sprak, wiens reactie was: *'maar zij wilden niet luisteren'* (Jesaja 28:12). Luister jij?

We moeten er ook een dagelijks gewoonte maken om onze kinderen Gods Woord te onderwijzen. Exodus 16:21: *'Zo verzamelden zij het elke morgen.'*

Het manna (een symbool van het Woord van God; ons levensonderhoud) moest **elke dag** verzameld worden. Ze kregen op de ene dag niet voldoende om over te houden voor de volgende dag. Het moest elke morgen vers verzameld worden.

Leviticus 6:12 en 13 is ook een uitdaging: *'En het vuur op het altaar moet daarop blijven branden; het mag niet uitgeblust worden. De priester moet er elke morgen hout op aansteken, daarop het brandoffer schikken... Het vuur moet voortdurend op het altaar blijven branden, het mag niet uitgeblust worden.'* God wil dat Zijn vuur onophoudelijk brandt in onze harten. Het mag nooit uitgaan. Maar hoe kunnen we het brandend houden? Door elke ochtend en elke avond het vuur op te stoken! De priesters moesten elke morgen en elke avond het as en het verbrande hout van het altaar afhalen. Dat was de enige manier waarop ze het vuur steeds konden aanhouden.

Laten wij ook deze dagelijkse gewoonte vastleggen in ons gezinsleven.

Exodus 30:7-10 vertelt ons hoe belangrijk het is om het door te geven aan onze kinderen en aan de generaties die komen: *'En Aäron moet daarop geurig reukwerk in rook laten opgaan. Elke morgen als hij de lampen in orde gebracht heeft ... Ook als Aäron de lampen tegen het vallen van de avond zal aansteken, moet hij het in rook laten opgaan. Het moet een voortdurend reukwerk zijn voor het aangezicht van de HEERE, al uw generaties door.'* Aäron moest zoete wierook verbranden (het reukwerk), dat is een vorm van lofprijzing, gebed en voorbede. Deze gewoonte zou overgedragen moeten worden van ouders op kinderen, van de kinderen op diens kinderen, door alle generaties heen.

- **INTERESSANT**

Wanneer Jezus onderwees gebruikte Hij voortdurend beelden uit het dagelijkse leven. Het is belangrijk om het leren leuk en interessant te maken voor de kinderen. We moeten hun leergierigheid stimuleren. Onderwijs is niet alleen op bepaalde uren schoolse lessen volgen, maar het omvat een leven lang leren.

Onderwijs is Leven! We stoppen nooit met leren. Het beste wat we als ouders kunnen doen, is om bij onze kinderen liefde en passie te ontwikkelen voor het leren. Als ze dat bezitten, blijven ze hun hele leven lang leren. Ze zullen dagelijks groeien in kennis en wijsheid, met de nadruk op *wijsheid*. Lukas 2:52 vertelt ons dat *'Jezus toenam in wijsheid en in grootte en in genade bij God en de mensen.'* Er staat niet dat Hij toenam in kennis, hoewel dat goed is, maar: Hij *'nam toe in wijsheid.'* Dat is beter!

- **LIEFDEVOL**

Het is belangrijker een beetje aan te leren in een liefdevolle en rustige sfeer, dan veel in een geforceerde en wettelijke sfeer. Het kleine beetje dat geleerd is in een liefdevolle sfeer zal veel langer onthouden worden dan dat wat geleerd is in een gespannen sfeer.

- **AANDACHTIG**

We kunnen de rol van onderwijzer niet lichtzinnig opnemen, zeker niet wanneer we Gods Woord aan onze kinderen leren:

We moeten nooit opgeven!

We moeten Zijn principes constant herhalen! Steeds weer opnieuw! Vandaag, en morgen, en de daaropvolgende dag!

We moeten voortdurend de Schrift gebruiken om onze kinderen in de juiste richting te wijzen!

We moeten Gods Woord gebruiken als een lamp die de weg wijst!

We moeten Gods Woord laten doordringen in hun diepste zijn, zodat ze het nooit vergeten!

We moeten Zijn Woord graveren in hun harten!

- **VRIENDELIJK**

2 Timotheüs 2:24: *'Een dienstknecht van de Heere moet geen ruzie maken, maar vriendelijk zijn voor allen, bekwaam om te onderwijzen en iemand die de kwaden kan verdragen.'* Dit is ook een goede vermaning voor moeders, of niet? Wees lief. Kom tot rust. Geniet van het onderwijzen van je kinderen. Als de taak een last wordt, verander dan je werkwijze – en je houding.

- **BEMOEDIGEND**

Onze kinderen leren veruit het meeste door bemoediging. Spreuken 12:25 zegt: *'Een goed woord verblijdt'*. Ondervind je problemen bij het onderwijzen van je kinderen? Ben je gefrustreerd? Probeer één van Gods geheimen: bemoediging! Het doet wonderen! Zie hoofdstuk 11 voor verdere studie van dit punt.

- **NATUURGETROUW**

Dit is de manier waarop God ons gebiedt te onderwijzen. Je plant misschien specifieke uren voor school, en dat is goed, maar dat wordt ons niet bevolen om te doen. We worden bevolen om Gods principes en Zijn wegen aan onze kinderen te onderwijzen in de natuurlijke omgeving van het huis– wanneer we samen aan tafel zitten voor een maaltijd, of samen in de woonkamer zitten te babbelen; als we naar de winkel wandelen (hoewel dat vandaag de dag meer met de auto zal zijn); en zelfs als we neerliggen. Kinderen leren het meeste van de dagelijkse activiteiten van het leven.

Er was een vader van een thuisonderwijsgezin die elke week 1 of 2 kinderen van de 5 (om de beurt) meenam naar zijn kantoor om tijd met hem door te brengen, de hele dag. Ze vergezelden hem met de boodschappen, gingen mee naar de bank en op visites naar cliënten. Op jonge leeftijd leerden ze al hoe ze een bedrijf moesten runnen!

Heb je opgemerkt dat kinderen van nature vragen stellen? Dit is de meest natuurlijke weg waarop ze leren. Luister naar hun vragen. Als je dat doet, zul je ontdekken waar ze echt in geïnteresseerd zijn en waar hun talenten liggen. Voorzie in informatie en mogelijkheden zodat ze alles kunnen leren over het onderwerp dat hen interesseert. Stel je kinderen ook vragen. Als je de Evangeliën leest, zie je dat Jezus de waarheid onderwees door middel van vraagstellingen.

- **TOTAAL**

We moeten evenwichtig zijn in het onderwijzen van onze kinderen. We moeten onze kinderen de héle raad van God onderwijzen. Paulus zei tegen de ouderlingen van Efeze: *'want ik heb niet nagelaten u heel het raadsbesluit van God te verkondigen'* (Handelingen 20:27). We hebben allemaal onze voorkeuren waar we meer van genieten dan van andere dingen. Het is normaal dat we juist dat doorgeven aan onze kinderen wat voor ons het meest belangrijk en interessant is.

We moeten er echter op letten dat we andere gebieden niet vergeten zodat onze kinderen bij het opgroeien de weg ten leven en de raad van God begrijpen. Niet alleen de troostende beloften, maar dus ook de waarschuwingen en de geboden.

Gods Woord is krachtig. Het is levend en actief. Het verandert levens. Ik geloof dat het in staat is om elke leegte in ons leven, en in die van onze kinderen, op te vullen. Wanneer ik een zwakheid zag in het leven van één van mijn kinderen, zocht ik in Gods Woord naar elk Schriftgedeelte dat met die specifieke nood te

maken had. Ik deelde dit met mijn kinderen; ik las ze voor, ik schreef ze op verschillende plekken in huis, en bemoedigde ze om dat gedeelte uit het hoofd te leren.

Een goede opdracht is om de Spreuken te lezen en alle Schriftgedeelten onder verschillende koppen te plaatsen, bijvoorbeeld ijver, luiheid, eerlijkheid, integriteit, moraal, wijsheid, kennis, vriendschap etc. Je hebt dan alle Schriftplaatsen gereed voor elk moment dat je deze moet gebruiken voor de specifieke tekortkomingen in hun leven.

Als moeders moeten we Gods Woord rijkelijk in ons laten wonen (Kolossenzen 3:16). Ik houd ervan om jonge mensen te bemoedigen om Gods Woord uit het hoofd te leren wanneer ze nog jong zijn, zodat het in hun hart en in hun mond is. Niet alleen voor zichzelf, maar ook om later door te geven aan hun eigen kinderen. Het is onhandig om naar een concordantie te rennen om een Schriftgedeelte te vinden, precies op het moment dat onze kinderen het nodig hebben. Wij hebben Gods Woord nodig in ons hart en mond. In de context over het onderwijzen van onze kinderen over de Heere, zegt Exodus 13:9 *'opdat de wet van de HEERE op uw lippen is.'* Om het in onze **mond** te krijgen, moet het eerst naar ons hart. Een goede manier om het in ons hart te krijgen is om het uit het hoofd te leren.

Jesaja 59:21 geeft een visie over generaties van God voor alle gezinnen: *'Wat Mij betreft, dit is Mijn verbond met hen, zegt de HEERE: Mijn Geest, Die op U is, en Mijn woorden die Ik U in de mond gelegd heb, zullen uit Uw mond niet wijken, ook niet uit de mond van Uw nakomelingen, evenmin uit de mond van de nakomelingen van Uw nakomelingen, zegt de HEERE, van nu aan tot in eeuwigheid.'* Het is niet genoeg om Gods Woord in hun harten te krijgen; het moet uit hun monden komen! En uit de monden van elke volgende generatie.

- **ARBEIDEND**

Het onderwijzen van je kinderen is een 'arbeid van liefde'. Het is hard werken. Het is opofferend. Je zult moe worden, gefrustreerd, en soms zou je wel willen opgeven. Maar niet doen! Lieve moeder, denk aan Gods belofte in Hebreëen 6:10: *'Want God is niet onrechtvaardig dat Hij uw werk zou vergeten en de liefdevolle inspanning die u Zijn naam bewezen hebt.'*

Het woord voor werk is in het Grieks *kopos*.

Het woord duidt aan: 'niet de daadwerkelijke inspanning van het werk zelf, maar de vermoeidheid die je erdoor ervaart'. Het betekent 'zwoegen terwijl onze kracht afneemt/ last dragen/ vermoeid zijn'.

Iedere vorm van werk voor God vergt inspanning. Paulus zei in 1 Korinthe 15:10: *'Ik heb mij echter meer ingespannen dan zij allen'* en in Thessalonicenzen 2:9 zegt hij: *'U herinnert zich immers onze inspanning en moeite, broeders. Want wij werkten nacht en dag om niemand van u tot last te zijn.'*

En welk groter werk kan je doen voor God dan je kinderen onderwijzen?

- **HARTSTOCHTELIJK**

We moeten hen ernstig onderwijzen. Onze kinderen zullen onze eigen ernst voor de Heere moeten zien. Ze moeten zich realiseren dat we niet alleen in woorden onderwijzen, maar dat ze de illustratie ervan in onze levens kunnen zien. Ze zullen moeten zien dat we hartstochtelijk gaan voor de waarheid. Ze zullen onze ijver moeten zien in het zoeken van de waarheid, in plaats van mee te waaien met iedere wind van leer. Ze zullen ons verlangen moeten zien om in heiligheid te wandelen.

Hieronder zijn nog meer Schriftgedeeltes die spreken over de verantwoordelijkheid om je kinderen te onderwijzen. Je zult gezegend worden als je ze opzoekt en erover mediteert. Zoals je kunt zien, herhaalt God Zijn plan meerdere keren:

Deuteronomium 4:9,10; 4:21-24; 6:1-9, 20-25; 11:18-21; 31:19-21; 32:46,47;

Psalm 45:17; 48:12-14; 71:18; 78:1-8; 79:13; 145:4,5;

Spreuken 6:20-24; 31:1; Jesaja 38:19; 59:21; en Joel 1:3.

Als je de Bijbel leest, zul je geen enkele tekst vinden waarin God je vraagt om anderen je kinderen te laten onderwijzen. Hij zegt niet dat de voorganger je kinderen moet onderwijzen. Hij zegt niet dat de zondagsschool leraar je kind moet onderwijzen. Ook zegt Hij niet dat je je kinderen naar humanisten moet sturen zodat die hen moeten onderwijzen. Nee! Hij legt de verantwoordelijkheid volledig in de handen van de ouders.

MOEDER, JIJ BENT DE BESTE LERAAR

Moeder, je bent de beste lerares voor je kinderen. God heeft vrouwen in staat gesteld om dingen door te geven aan hun kinderen. Er vindt momenteel een beweging van God plaats die de ouders terugbrengt naar de verantwoordelijkheid die ze hebben om hun kinderen te onderwijzen. Het maakt deel uit van wat God doet op dit moment. God wil een generatie die rein is in Zijn waarheid. De enige manier waarop Hij dat kan doen is door een generatie uit het openbare systeem van het humanistische onderwijs te halen en terug te brengen naar Zijn originele plan van godvrezende ouders die hun kinderen onderwijzen in godvrezende wegen.

God wil niet dat we onze kinderen achterlaten in Egypte, dat model staat voor de wereld. Toen Mozes probeerde om de kinderen van Israël te bevrijden uit Egypte, probeerde de farao om een compromis te sluiten. Hij wilde alleen de volwassenen laten gaan en God laten dienen, zodat de kinderen achterbleven. Maar Mozes zei: *'Wij zullen met onze jongeren en ouderen gaan. Met onze zonen en dochters'* (Exodus 10:9). Hij vervolgt in vers 26: *'en ons vee zal ook met ons meegaan. Geen hoeft zal achterblijven.'* Hij dacht er niet aan om de Heere te dienen en de kinderen achter te laten. Het is hypocriet van ons om te denken dat we God kunnen aanbidden en dienen en ondertussen onze kinderen in een humanistisch systeem laten om onderwezen te worden!

Waarom zouden we ze in de handen van de vijand laten?

Ik merkte iets op toen ik de koningen van Israël en Juda bestudeerde. 2 Koningen beleefden machtige opwekkingen – Hizkia en Josia. Beiden hadden kinderen die deze grote opwekkingen hebben meegemaakt, en juist deze opwekkingen hebben diezelfde generatie niet beïnvloedt! Hoe tragisch! Dit wordt gezegd over Hizkia in 2 Koningen 18:1-7: *'Hij nam de offerhoogten weg, sloeg de gewijde palen om... Hij vertrouwde op de HEERE, de God van Israël... Want hij hield zich vast aan de HEERE; hij week er niet van af Hem na te volgen, en hij nam Zijn geboden in acht.'* Maar zijn zoon Manasse was een slechte koning. Hoewel Hizkia een rechtvaardige koning was, heeft hij geen godvrezende kinderen grootgebracht.

Josia heeft de grootste opwekking aangewakkerd in de geschiedenis van Juda. 2 Koningen 23:25: *'Vóór hem was er geen koning aan hem gelijk, die zich met heel zijn hart, met heel zijn ziel en met heel zijn kracht tot de HEERE bekeerd had.'* Maar hij was ook niet in staat om godvrezende zonen op te voeden! Josia's zonen Joahaz, Jojakim en Zedekia en zijn kleinzoon Jojachin werden allen koningen van Juda, en geen van hen volgden hem in Zijn wegen, maar in plaats daarvan deden ze wat slecht was in de ogen van de Heere.

Deze zonen leefden ten tijde van een krachtige opwekking en totale zuivering van het land. Joahaz was 10 jaar en Jojakim 12 jaar oud in de tijd dat hun vader Josia *'een verbond sloot voor het aangezicht van de HEERE, om de HEERE te volgen en Zijn geboden... met heel zijn hart en met heel zijn ziel.'* En alle mensen van het land stonden bij hem om hem te steunen in het verbond (2 Koningen 23:3). En zelfs deze grote opwekking was niet genoeg om godvrezende zonen voort te brengen!

Al langer dan 55 jaar ben ik aan het bidden dat er opwekking komt in de kerk en heb ik nog nooit gezien wat ik hoop te zien. En nu realiseer ik me dat de enige ware opwekking er één is die de gezinnen aanraakt. Een opwekking is namelijk totaal overbodig als die niet de volgende generatie beïnvloedt.

Jij maakt deel uit van deze opwekking. Het heeft geen zin om een opwekking in de kerk te hebben die reinigt van wereldse en humanistische normen, terwijl ouders gericht blijven op het vervullen van hun eigen carrière en hun kinderen naar een openbare school sturen om opgevoed te worden door

humanistische mensen die tegen God zijn. Dit zou spoedig iedere opwekking die God zendt, tenietdoen. Want tenzij onze kinderen krachtig getroffen zijn, zal het de volgende generatie niet beïnvloeden.

- Ware opwekking beïnvloedt de volgende generatie! -

Ik geloof dat het thuisonderwijzen van je kinderen deel uitmaakt van de opwekking die God op dit moment geeft. Ik geloof dat God een opwekking wil sturen waarbij ouders erkennen dat het vader- en moederschap hun hoogste roeping is. Zij verstaan de ernst van de verantwoordelijkheid die zij hebben om godvrezende kinderen op te voeden, zoals voorzegt in de laatste twee verzen van het Oude Testament:

Maleachi 4: 5 en 6: *'Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van de HEERE komt, die grote en ontzagwekkende dag. Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat Ik niet zal komen en de aarde met de ban sla.'*

Samuel Blumenfeld herhaalt deze gedachte: 'De werkelijke christelijke opwekking vindt plaats bij de thuisonderwijs-beweging. Niet in de kerken, niet bij het publieke debat, zelfs niet in de christelijke school. Opwekking vindt plaats in christelijke thuisonderwijsgezinnen, waar de vader de rol van geestelijk leider aangenomen heeft, waar ouders zelf de wijsheid, kennis en waarden van de christelijke erfenis doorgeven aan hun kinderen. Deze opwekking is gebaseerd op gezinnen die terugkeren naar de Bijbelse principes voor het ouderschap, grootbrengen van kinderen, en de manier van onderwijzen. God beveelt ouders hun kinderen op te voeden op een godvrezende manier. De thuisonderwijs-beweging vervult daarmee de eerste vereiste voor opwekking, namelijk: gehoorzaamheid aan God. Ware opwekking kan niet plaatsvinden in kerken waar christenen belijden wedergeboren te zijn, maar hun kinderen naar openbare scholen sturen om door humanisten bedorven en ongelovig gemaakt te worden.

Ware opwekking doet zich voor wanneer christelijke ouders volledig de controle over en de verantwoordelijkheid voor het onderwijs van hun kinderen hebben'.

Psalm 1:1: *'Welzalig de man die niet wandelt in de raad van de goddelozen, die niet staat op de weg van de zondaars, die niet zit op de zetel van de spotters'.* We kunnen niet verwachten dat onze kinderen gezegend worden als we ze wegsturen om dagelijks raad van de goddelozen te ontvangen en ze te laten zitten op de stoel van degenen die spotten met Gods weg. Lees ook Jesaja 30:1-3 en 31:1-3.

Spreuken 19:27: *'Houd maar op, mijn zoon, naar vermaning te luisteren, als je toch van de woorden van kennis afdwaalt'.* Hoe kunnen we onze kinderen naar een openbare school sturen om goddeloze instructies aan te horen?

William Booth daagt uit om bij elke gelegenheid waarbij de kinderen iets leren, onszelf af te vragen: 'Zal dit onderwijs mijn kinderen helpen om God meer lief te hebben, en hun generatie beter te dienen? Als dat zo is, zullen ze meer kwaliteiten hebben om: verloren zielen te bereiken, de duivel te verslaan, zonden de baas te zijn, en Jezus Christus te volgen. Maak het veilig voor hen, zoveel als mogelijk is'. Hij vervolgt: 'Nadat we onze kinderen alles geleerd hebben wat nodig is om hun dagelijkse taken en zaken te doen, moeten we besluiten dat: ze niets zullen leren wat niet gebruikt kan worden in de dienst van God, en gebruikt kan worden voor het redden van zielen.'

WAT MOETEN WE DAN LEREN AAN ONZE KINDEREN?

Hier volgen 7 L² woorden die samen de basis vormen voor al het onderwijs aan je kinderen.

1. LUISTEREN

---

² Van de uitgever: In het Engels zijn het 7 woorden die beginnen met een 'L' namelijk: listen, learn, labor, laugh, love, life, lance.

Dit is de **eerste en meest belangrijke** les om aan onze kinderen te leren. Het is de fundamentele les waarop alle andere lessen zijn gebouwd. Als je kinderen niet leren om te luisteren, zullen ze niets naar behoren leren. Als ze zich niet de kunst van het luisteren eigen maken, zullen ze niet leren om te gehoorzamen. We moeten ze leren om een horend oor te hebben en een luisterend en opmerkzaam hart.

God zei tegen Salomo: "*Vraag wat Ik u geven zal.*" Wat een kans om te verkrijgen wat hij wilde! Maar waar vroeg Salomo om? God zegende hem omdat hij vroeg om een '*opmerkzaam hart*' (1 Koningen 3:3-14).

Het Hebreeuwse woord voor 'luisteren' is '*shama*'.

Shama betekent 'luisteren met aandacht en gehoorzaamheid, met onverdeelde aandacht luisteren'.

Door het hele boek Spreuken lezen we vermaningen om naar instructies te luisteren:

Spreuken 1:5: '*Wie wijs is, zal horen en inzicht vermeerderen.*'

Spreuken 8:33, 34: '**Luister** naar vermaning en wordt wijs, verwerp die niet. Welzalig is de mens die naar Mij luistert, door dag aan dag te waken aan Mijn poorten.'

Spreuken 13:1: '*Een wijze zoon luistert naar de vermaning van zijn vader, maar een spotter luistert niet naar bestraffing.*'

Spreuken 15: 32: '*Wie vermaning verwerpt, veracht zijn leven, maar wie naar bestraffing luistert, verwerft verstand.*'

Spreuken 23:12: '*Laat uw hart tot vermaning komen en uw oor tot woorden van kennis.*'

Lees ook Spreuken 12:1; 13:18; 15:5, 32, 33; 16:21, 23; en 19:20.

Wanneer je een opdracht geeft aan je kinderen, zorg er dan voor dat je oogcontact hebt. Roep geen opdracht naar hen als ze in een andere kamer zitten. Praat oog in oog met hen. Leer hen de gewoonte aan om te luisteren met een horend oor en opmerkzaam hart. Geef niet op totdat je ze deze kunst hebt geleerd. Als ze leren om te luisteren, leren ze om te gehoorzamen. Als ze leren om jou te gehoorzamen, leren ze om God te gehoorzamen. Een bepaalde moeder leerde haar kinderen zelfs om te gehoorzamen wanneer ze fluisterde. Misschien lukt jou dat niet, maar probeer in ieder geval om ze te laten gehoorzamen vooraleer je je stem verheft!

- Vertraagde gehoorzaamheid is ongehoorzaamheid! -

Jakobus 1:22: '*En wees daders van het Woord en niet alleen hoorders*'. Wanneer jouw kinderen geen actie ondernemen en gehoorzamen wanneer je spreekt, verstaan ze niet de kunst van het luisteren. Wij, de ouders, bepalen wat voor soort oren onze kinderen hebben, door de manier waarop we hen trainen. Als we toestaan dat ze pas luisteren wanneer wij 3 of 4 keer iets gezegd hebben, leren we hen om luie oren te hebben. Wat voor soort oren leer jij je kinderen aan? Luie oren? Trage oren? Uitdagende oren? Tegensputterende oren? Lichtgelovige oren? Of train je ze om ijverige oren te hebben die snel zijn om te luisteren en te gehoorzamen?

De Bijbel noemt heel specifiek 2 soorten oren. Welke soort willen we dat onze kinderen hebben?

HAASTIGE OREN

Jakobus 1:19: '*Ieder mens moet haastig zijn om te horen.*'

TRAGE OREN

Paulus daagde de christenen uit in Hebrëen 5:11: '*omdat u traag geworden bent in het horen.*'

Lees ook Jesaja 66:4; Mattheüs 13:15, 16; en Handelingen 28:27.

Het Griekse woord voor 'traag', vertaalt vanuit Hebrëen 5:11 is '*nothros*'.

Het betekent 'traag, lui, dom'.

Moge we ijverige moeders zijn die onze kinderen behoeden voor het ontwikkelen van trage oren. Het komt zoveel voor dat mensen in de kerk zitten en krachtige preken horen, opnieuw en opnieuw, en toch hun levens niet veranderen. Ik vraag me af of dit komt doordat ze van kleins -af- aan geleerd hebben om traag te luisteren. Hen is nooit geleerd onmiddellijk te gehoorzamen, en wanneer ze dan Gods Woord horen als volwassenen, hebben ze niet de gewoonte van directe gehoorzaamheid. Ze hebben de kunst van echt luisteren niet geleerd, en het resulteert dus ook niet in actie!

- **Echt luisteren eindigt in actie!** -

Er is een ander Hebreeuws woord voor luisteren, dat vaak vertaald wordt met 'opmerkzaamheid'. Het Hebreeuwse woord is 'qashav'. Het betekent 'oren die geprikkeld zijn, bijvoorbeeld bij een dier dat alert is en zijn oren spitst'.

Dit is onmiddellijk en scherpzinnig luisteren en dit is het soort luisteren wat God wil dat we onze kinderen leren. Dit is het woord dat gebruikt wordt in 1 Samuel 15:22 en 23: *'Heeft de HEERE evenveel behagen in brandoffers en slachtoffers als in het gehoorzamen aan de stem van de HEERE? Zie gehoorzamen is beter dan slachtoffer, **opmerkzaamheid** (qashav) is beter dan het vet van rammen. Want opstandigheid is een zonde van waarzeggerij, en tegenstreven is afgoderij en beeldendienst.'*

2. LEREN

Leren volgt op luisteren. We komen iets te weten over God de Vader en God de Zoon door te luisteren en dus te leren. Johannes 6:45 zegt: *'En zij zullen allen door God onderwezen zijn. Ieder dan die het van de Vader gehoord en geleerd heeft, komt tot Mij'*. Zo moeten we alles leren in het leven. Schep bij je kinderen vreugde en liefde voor leren. Levenslang leren, niet slechts voor die paar jaar op school.

Het grootste aspect dat God wil dat wij en onze kinderen leren is DE VREZE DES HEEREN.

Deuteronomium 4:10: *'Dan zal Ik hen Mijn woorden laten horen, die zij moeten leren, om Mij te vrezen, alle dagen dat zij op de aardbodem zullen leven, en die zij ook aan hun kinderen moeten leren.'*

Deuteronomium 6:1 en 2: *'Dit zijn de geboden... geboden heeft om u te leren... **opdat u de HEERE, uw God, vreest** door al Zijn verordeningen en Zijn geboden, die ik u gebied, in acht te nemen: u, uw kind en uw kleinkind, alle dagen van uw leven.'*

Deuteronomium 31: 11-13: *'moet u deze wet ten aanhoren van heel Israël voorlezen. Roep het volk bijeen, de mannen, de vrouwen en de kleine kinderen... **om te horen, en te leren de HEERE, uw God, te vrezen en alle woorden van deze wet nauwlettend te houden. Zodat hun kinderen die het niet weten, het ook horen, en leren de HEERE, uw God, te vrezen.'***

Spreuken 1:7: *'De **vreze des HEEREN**, is het beginsel van de kennis.'*

Spreuken 9:10: *'Het beginsel van wijsheid is **de vreeze des HEEREN**.'*

Als we onze kinderen aanleren om te leren luisteren, als we ze leren om de Heere te vrezen, als we ze leren om Zijn geboden in acht te nemen, dan vormt dat de basis voor alles wat ze verder leren in het leven. Als ze deze belangrijkste dingen niet eerst leren, is alle andere kennis nutteloos en zal hen niet helpen om zich voor te bereiden op een godvrezende toekomst.

- **Wanneer je kinderen leren luisteren, leren ze om te gehoorzamen.**
Wanneer ze leren om jou te gehoorzamen, leren ze om God te gehoorzamen. -

3. WERKEN

Werk hoort bij het leven. Het zou nooit beschouwd moeten worden als saai. We leren onze kinderen om het werken te omarmen en ervan te genieten, in plaats van het te vermijden. We moeten ze leren om het dienstwerk met al hun kracht te doen. We moeten ze leren om een taak niet los te laten tot deze klaar is. Ik

merk op dat veel mensen vaak even bijdragen aan een klus, maar niet bereid zijn om te blijven tot de taak klaar is. Dit is een gewoonte die we onze kinderen van kleins af aan aanleren.

God heeft 'arbeid' ingesteld in het tweede hoofdstuk van Genesis, het boek over het begin. God gaf het principe van werk aan de man als tot een zegen. God gaf de werk-ethiek vóór de val van de mens. Na de val werden vermoeidheid en pijn geassocieerd met werk, maar daarvoor werd het vastgesteld als zegen.

Werk is de wet van het man zijn. Werk is goddelijk geïnspireerd. Als we niet werken, kwijnt ons lichaam, ons denken en onze geest. Werk is therapeutisch: fysiek, emotioneel en mentaal. In principe was God de allereerste Werkgever.

Genesis 2:8 en 15: *'Ook plantte de HEERE God een hof in Eden... De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te **bewerken** en te **onderhouden**.'*

'Onderhouden' (*shamar*) betekent: om 'erover te waken, bewaker zijn, beschermen, en toezichhouden'.

'Bewerken' (*avad*) in het Hebreeuws betekent 'te werken, dienen, arbeiden, zwoegen'

Dit is hetzelfde Hebreeuwse woord *avad* dat wordt vertaald met een aantal verschillende woorden:

Genesis 2:5: *'Er was geen mens om de aardbodem te **bebouwen**.'*

Jesaja 19:9: *'De **bewerkers** van het gekamde vlas.'*

Ezechiël 48:18: *'voor hen die de stad **dienen**.'*

(Genesis 29:15; 30:26,29; Exodus 1:13, 14; 3:12; 7:16; en Jeremia 22:13)

Hoe wil God dat we werken? Welke houding moeten we hebben? Hier onder zijn 25 verschillende houdingen die God openbaart in Zijn Woord. Ze zijn het waard om bestudeerd te worden. Ze zullen je helpen zowel in je houding als moeder, als bij het vormen van het karakter van je kinderen.

Misschien kun je elke week één van deze eigenschappen uitkiezen, en eraan werken met je kinderen. Probeer dan een nieuwe eigenschap in de week daarna. Jij en je kinderen zullen erdoor gezegend worden.

1) Overvloedig

1 Korinthe 15:58: *'Daarom, mijn geliefde broeders, wees standvastig, onwankelbaar, **altijd overvloedig in het werk van de Heere**, in de wetenschap dat uw inspanning niet tevergeefs is in de Heere'.*

Om 'overvloedig' in het werk van God te zijn: daar wordt het Griekse woord *perisseuo* gebruikt. Dat betekent eigenlijk 'super overvloedig, uitblinken, boven verwachting, beter zijn, uitbundiger, genoeg en nog reserve hebben'. Wat een leuke manier van leven! Waarom beginnen we niet te leven op deze manier met onze kinderen? Maak van elke klus een leuke klus, ongeacht wat voor klus het is. Doe elke taak met een grotere passie en vreugde dan normaal!

2) Voor de Heere en niet voor mensen

Efeze 6:5-7: *'niet met de ogendienst, als mensenbehagers, maar als slaven van Christus; doe zo **van harte de wil van God**'.*

Kolossenzen 3:23: *'En alles wat u doet, doe dat van harte, als **voor de Heere** en niet voor de mensen'.*

Kolossenzen 3:23 (BGT): *'Doe alsof je **voor Christus werkt**'.*

Wat een vrijmakende waarheid. We hoeven niet moedeloos te worden als we niet gewaardeerd worden. We werken niet voor mensen, maar we werken voor God. Jouw kinderen hoeven niet voor jou te werken; ze werken voor God. Hij is ons aller Werkgever. Als we ernaar zoeken om elke taak, hoe klein of groot ook, voor God te doen, verandert dat de hele sfeer in ons huis.

3) Ijverig

Spreuken 12:27: ***Maar een vlijtig mens heeft het kostbaarste bezit van mensen'***

Jeremia 48:10: *'Vervloekt wie het werk van de HEERE traag uitvoert'*

Romeinen 12:11: *'Wees niet traag wat uw inzet betreft'*

Romeinen 12:11 (NBV): *'Laat uw enthousiasme niet **bekoelen**'*

4) Getrouw

2 Kronieken 24:13: *'Zij deden **trouw** hun werk'*.³

Mattheus 25:21, 23 en Lukas 16:10: *'Wie **trouw** is in het minste, is ook in het grote trouw'*.

Hebreeën 3:5: *'En Mozes is wel **trouw** geweest in heel Zijn huis, maar als dienaar'*

Leer je kinderen om getrouw te zijn in de kleine taken in huis. Dit bereid ze voor op de grote dingen die later in het leven komen.

5) Vurig

Romeinen 12:11: *'Wees **vurig** van geest. Dien de Heere'*

(NBV) *'Maar laat u **aanvuren** door de Geest en dien de Heer'*.

(BGT) *'Doe dat met heel je hart, laat de Heilige Geest in je werken, en dien God, de Heer'*

6) Voor Gods eer

1 Korinthe 10:31: *'Of u dus eet of drinkt of iets anders doet, **doe alles tot eer van God'***

Ik geloof dat dit van allen de grootste reden is. De reden van alles wat we in dit leven doen is tot eer van God. De reden van ons werken is tot eer van God. Als deze motivatie niet alleen een deel wordt van onze hersenen, maar ook een deel van ons fysieke lichaam, veranderd dat ons totaal. Dan maakt het niet uit hoe dienend of hoe saai het werk is: het wordt een vreugde en een genot als we het doen **tot eer van God**.

7) Harmonieus

Een van onze grootste uitdagingen is om onze kinderen te leren om vriendelijk en harmonieus met elkaar te werken. We mogen niet opgeven met hen leren hoe ze dit moeten doen, omdat dit de weg baant van succes in hun toekomstige leven. Veel mensen missen veel zegeningen omdat ze niet hebben geleerd hoe ze goed met anderen moeten samenwerken.

Paulus hield ervan om met anderen te werken. Hij nam altijd één of meerdere werkers mee als hij het Evangelie bediende.

1 Korinthe 3:9: *'Want Gods **medearbeiders** zijn wij'*.

2 Korinthe 6:1: *'En als **medearbeiders** van God'*.

Laten we eens kijken naar meer gelovigen die wisten hoe met elkaar te werken. Sommigen waren Paulus' medewerkers.

ANDRONICUS EN JUNIAS: *'Mijn familieleden en **medegevangenen**'* (Romeinen 16:7).

ARCHIPPUS: *'Onze medestrijder'* (Filemon 1:2).

ARISTARCHUS, MARKUS EN JUSTUS: *'Die mijn **medearbeiders** zijn in het Koninkrijk van God'* (Kolossenzen 4:10, 11).

CLEMENS: *'En mijn andere **medearbeiders**, van wie de namen in het boek des levens staan'* (Filippenzen 4:7).

EPAFRAS: *'Mijn **medegevangene** in Christus Jezus'* (Filemon 1:23). En *'onze geliefde mededienstknecht'* (Kolossenzen 1:7).

EPAFRODITUS: *'Medearbeider en **medestrijder**'* (Filippenzen 2:25).

MARKUS, ARISTARCHUS, DEMAS EN LUKAS: *'Mijn **medearbeiders**'* (Filemon 1:24).

FILEMON: *'De geliefde en onze **medearbeider**'* (Filemon 1:1).

PRISCILLA EN AQUILA: *'Mijn **medearbeiders** in Christus Jezus. Zij hebben voor mijn leven hun hals gewaagd'* (Romeinen 16:3-5).

TIMOTHEÛS: *'Onze **medearbeider** in het Evangelie van Christus'* (1 Thessalonicenzen 3:2) en *'mijn **medearbeider**'* (Romeinen 16:21).

TITUS: *'Mijn metgezel en **medearbeider**'* (2 Korinthe 8:22) en *'oprechte **metgezel**'* (Filippenzen 4:3).

---

³ Noot van de uitgever: De dichtstbijzijnde Nederlandse vertaling zegt: *'Zij die het werk deden, gingen aan het werk en onder hun hand vorderde het herstelwerk.'*

TYCHIKUS: 'trouwe dienaar en **mededienstknecht** in de Heere' (Kolossenzen 4:7).

8) Met heel je hart

Nehemia 4:6: 'Want het **hart** van het volk was erop gericht om te werken'.

Efeze 6:6: 'Doe zo van **harte** de wil van God'.

Kolossenzen 3:23: 'En alles wat u doet, doe dat van **harte**'.

9) Nederig

Laten we eens kijken naar wat voorbeelden:

JEZUS

Mattheüs 20:28: 'Zoals ook de Zoon des mensen niet gekomen is om gediend te worden, maar om **te dienen, en Zijn ziel te geven** tot een losprijs voor velen.'

Lukas 22:27: 'Ik echter ben in uw midden als **Iemand Die dient**.'

Johannes 13:1-17: 'Stond Jezus... op van de maaltijd, legde Zijn kleren af, nam een linnen doek en deed die om Zijn middel. Daarna goot Hij water in de waskom en begon de voeten van de discipelen te wassen en af te drogen met de linnen doek... Toen Hij dan hun voeten gewassen had en Zijn kleren weer had aangedaan, ging Hij weer aanliggen en zei tegen hen... Een dienaar is niet meer dan zijn heer, en een gezant niet meer dan hij die hem gezonden heeft. Als u deze dingen weet, zalig bent u als u ze doet.'

PAULUS

1 Korinthe 9:19: 'Heb ik mijzelf toch voor allen tot **slaaf gemaakt**'.

IEDER EEN VAN ONS

1 Timotheüs 5:10: 'Een goed getuigenis heeft wat betreft goede werken: of zij kinderen heeft opgevoed, of zij vreemdelingen heeft geherbergd, of zij de voeten van **heiligen heeft gewassen**, of zij verdrukten heeft bijgestaan, of zij zich toegelegd heeft op elk goed werk'.

1 Petrus 5:5: (BGT) 'Maak jezelf niet belangrijk, **maar dien de ander**'.

10) In de vreze van God

Psalm 2:11: 'Dien de **HEERE** met **vreze**, verheug u met huiver'.

Hebreeën 12:28b: 'daardoor God dienen op een Hem welgevallige wijze, met **ontzag en eerbied**'.

11) In de Naam van Jezus

Kolossenzen 3:17: 'En alles wat u doet met woorden of met daden, doe dat alles **in de Naam van de Heere Jezus**'.

Als je je werk thuis in de naam van de Heere Jezus doet, telt elke daad voor de eeuwigheid.

12) Met blijdschap

Deuteronomium 28:45-47: 'Al deze vervloekingen zullen over u komen... omdat u de **HEERE**, uw God, niet gediend zult hebben met **blijdschap en hartelijke vreugde**.'

Haal je frons weg. Zet een glimlach op je gezicht. Geen zorgen of je je wel of niet zo voelt. Glimlach, en je houding zal veranderen.

13) Vol liefde

Galaten 5:13: 'Maar dien elkaar door de **liefde**'.

1 Thessalonicenzen 1:3 (BGT): 'Dat jullie uit **liefde** veel voor elkaar doen'.

Hebreeën 6:10: 'Want God is niet onrechtvaardig dat Hij uw werk zou vergeten en de **liefdevolle inspanning** die u Zijn Naam bewezen hebt, doordat u de heiligen gediend hebt en nog dient'.

1 Thessalonicenzen 1:3: 'De inspanning **van uw liefde**... op onze Heere Jezus Christus, voor het aangezicht van onze God en Vader'.

1 Johannes 3:16-18: *'Mijn lieve kinderen, laten wij niet liefhebben met het woord of met de mond, maar met de daad en in waarheid'*. Het Griekse woord voor 'daad' is *ergon* wat betekent 'maken, werken, doen'.

Liefde is geen luchtig gevoel. Liefde is een actief werkwoord dat **werken** vereist! We bewijzen onze liefde door hard te werken. Zo werkt het in het gezin.

14) Krachtig

Prediker 9:10: *'Alles wat uw hand vindt om te doen, **doe dat naar uw vermogen.**'*

15) Nooit opgeven, voordat het klaar is

Laten we eens kijken naar wat voorbeelden:

ZERUBBABEL

Zacharia 4:9: *'De handen van Zerubbabel hebben dit huis gegrondvest, **zijn handen zullen het ook voltooien.**'*

JEZUS

Johannes 4:34: *'Jezus zei tegen hen: Mijn voedsel is dat Ik de wil doe van Hem Die Mij gezonden heeft en Zijn werk **volbreng**'*

Johannes 17:4: *'Ik heb het werk **volbracht** dat U Mij gegeven hebt om te doen'*

PAULUS

Handelingen 20:24: *'Maar ik maak mij nergens zorgen over, en ook acht ik mijn leven niet kostbaar voor mijzelf, **opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen**'*

2 Timotheüs 4:7: *'Ik heb de goede strijd gestreden. **Ik heb de loop tot een einde gebracht.** Ik heb het geloof behouden'*

16) Vertrouwend op God

Johannes 15:4, 5: *'Jezus zei: Want zonder Mij kunt u niets doen.'*

Filippenzen 4:13: *'Alle dingen kan ik aan door Christus, Die mij kracht geeft.'*

17) Dankbaar

Kolossenzen 3:17: *'En alles wat u doet met woorden of met daden, doe dat alles in de Naam van de Heere Jezus, terwijl u God en de Vader **dankt door Hem.**'*

Geen gekreun en geklaag meer in je huis.

18) Welwillend

Richteren 5:2: *'Nu het volk zich **vrijwillig** gegeven heeft.'*

1 Kronieken 28:9: *'Ken de God van je vader, en **dien** Hem met een volkomen hart en met een bereidwillige ziel'*

1 Kronieken 28:21: *'Ook zijn er voor het hele werk allerlei **vrijwilligers** bij je, met wijsheid voor elk werk'*

Psalm 110:3: *'Uw volk is zeer **gewillig** op de dag van Uw kracht'*

Spreuken 31: 13: *'Zij zoekt wol en vlas en werkt volgens de wens van haar handen.'*

Jesaja 1:19: *'Als u **gewillig** bent en luistert, zult u het goede van het land eten.'*

Lees ook 1 Thessalonicenzen 2:7-9.

Geen uitvluchten meer in je huis!

19) Met een goede houding

Efeze 6:7: *'En dien met bereidwilligheid de Heere en niet de mensen'*

Leer je kinderen om elke taak te doen met een vrolijke houding en een glimlach. Als ze een taak doen met een zuur gezicht, geef ze dan **nóg** een taak: totdat ze leren om het te doen met een aangename houding.

20) Zonder zijwegen

Nehemia had een doel en een visie. Nehemia had een grote uitdaging. Hij had echter veel vijanden die probeerden om hem af te leiden, maar hij wilde niet gestopt worden! Eens, toen ze hem probeerden te stoppen, antwoordde hij: **'Ik ben met een groot werk bezig en kan niet komen. Waarom zou het werk stilliggen omdat ik het nalaat en naar u toe kom?'** (Nehemia 6:3).

Leer je kinderen om geconcentreerd te zijn. Leer hen de gewoonte af om afgeleid te worden en op een zijspoor te raken door andere taken en bezigheden. Deze gewoonte moet je natuurlijk ook zelf hebben.

21) Zonder iets terug te verwachten

Lukas 17:10: *'Zo moet ook u, wanneer u gedaan hebt al wat u opgedragen is, zeggen: Wij zijn onnutte dienaren, want wij hebben slechts gedaan wat wij moesten doen.'*

22) Zonder te mopperen en tegenspreken

Filippenzen 2:14, 15: *'Doe alle dingen **zonder morren en meningsverschillen**, opdat u onberispelijk en oprecht zult zijn, kinderen van God, smetteloos te midden van een verkeerd en ontaard geslacht, waaronder u schijnt als lichten in de wereld.'*

23) Zonder het zoeken naar erkenning

Efeze 6:6: *'Niet met ogendienst, als mensenbehagers, maar als slaven van Christus; doe zo van harte de wil van God.'*

We doen ons werk, niet voor ogen van mensen, maar voor Gods ogen.

24) Zonder moe te worden

Galaten 6:9, 10: *'En laten wij **niet moe worden** goed te doen, want te zijner tijd zullen wij oogsten, als wij het niet opgeven.'*

2 Tessalonicenzen 3:13: *'En u, broeders, word **niet moe goed** te doen.'*

25) Ijverig/Vurig

Psalm 69:10 en Johannes 2:17: *'Want de ijver voor Uw huis heeft Mij verteerd.'*

Psalm 119:139: *'Mijn ijver heeft mij verteerd.'*

Jezus was vol ijver toen Hij het werk wat God Hem gaf vervulde. Wij zouden ook deze houding moeten hebben in ons moederschap en huishouden.

Welke houding heeft jou aangesproken? God laat ons zeker niet in het duister, hé, over hoe Hij wil dat we ons werk doen. Het is gewoon veel om het allemaal in 1 keer aan te nemen en te doen.

Onthoud om elke week 1 houding te nemen en er als gezin aan te werken.

Laten we teruggaan naar de 7 punten die we onze kinderen moeten onderwijzen:

4. LACHEN

We moeten onze kinderen leren om te lachen over zichzelf, in plaats van zich gekwetst en beschaamd te voelen. We moeten ze de Bijbelse waarheid leren over het lachen in moeilijkheden.

Job 5:22: *'Om de verwoesting en om de honger zul je **lachen**.'*

Spreuken 15:13: *'Een **vrolijk hart** maakt een gezicht blij, maar door hartenleed wordt een geest neerslachtig.'* Wij stonden onze kinderen niet toe om te prullen of met een zuur gezicht rond te lopen. Smoor deze slechte gewoonte in de kiem, wanneer ze nog klein zijn.

Spreuken 16:24: *'Lieflijke woorden zijn een honingraad, zoet voor de ziel en genezing voor de beenderen.'*

Spreuken 17:22: *'Een blij hart bevordert de genezing'*.

Spreuken 31:25: *'Kracht en glorie zijn haar kleding, zij lacht de komende dag toe.'*

We moeten vreugde en gelach in onze huizen stimuleren. Het houdt onze kinderen gezond en voldaan.

Habakuk 3:17, 18: *'Al zal de vijgenboom niet in bloei staan en er geen vrucht aan de wijnstok zijn, al zal de opbrengst van de olijfboom tegenvallen, en zullen de velden geen voedsel voortbrengen, al zal het kleinvee uit de kooi verdwenen zijn en er geen rund in de stallen zijn – ik zal dan toch in de HEERE van vreugde opspringen, mij verheugen in de God van mijn heil'*.

5. LIEFHEBBEN

Als we onze kinderen leren om lief te hebben moeten we hen laten waken tegen zelfzucht. Zelfzuchtigheid is de wortel van zonde en zit ingeworteld in ons allen, ook in onze kinderen. 1 Korinthe 13:5 zegt: *'Zij zoekt niet haar eigen belang.'* Liefde legt het eigen belang opzij, en probeert om de belangen van de ander te dienen. Dit is het soort liefde wat we onze kinderen moeten tonen. (Filippenzen 2:3, 4 en 1 Korinthe 10:24, 33).

6. LEVEN VOOR CHRISTUS

We moeten hen de grootste prioriteit van het leven leren. Het is geen sport, leerstof, of iets anders, maar: 'te leven voor Christus'. We zouden geen andere primaire ambities moeten hebben voor onze kinderen. Ik houd erg van de bekende uitspraak van de grote zendeling C. T. Studd:

- Maar één leven, t' is ras gedaan. Alleen het werk voor Christus, zal blijven bestaan. -

Wat betekent het om voor Christus te leven? Misschien wilt u wel de volgende punten in familie-overdenkingen gebruiken. Zoek de Schriftgedeelten op en bespreek de krachtige principes samen.

LEVEN DOOR TE STERVEN – HET OUDE LEVEN, HET VLEES, EN MIJN EIGEN LEVEN

Mattheus 10:38; Johannes 12:24; Markus 8:34; Romeinen 6:1-14; 8:13, 36; 1 Korinthe 5:15; 15:31; 2 Korinthe 4:10, 11; Galaten 2:20; 5:24; 6:14; en Kolossenzen 3:3, 5.

DAGELIJKS LEVEN TOT GODS EER

1 Korinthe 10: 31; Filippenzen 1:21; en Kolossenzen 3:17.

GOD LIEFHEBBEN MET HEEL JE HART, ZIEL, GEEST, EN KRACHT

Deuteronomium 6:5; en Markus 12:30.

DE WERELD VERLICHTEN MET HET EVANGELIE DER WAARHEID

Mattheus 5:16; Lukas 12:35; en Filippenzen 2:15.

WERKEN VOOR GODS KONINKRIJK, ALLEREERST IN MIJN HUIS

Mattheus 9:37, 38; Johannes 6:27; 1 Korinthe 3:9; 15:10, 58; en Openbaring 2:2,3.

LAAT GOD MIJN HOUDING VERANDEREN ALS DINGEN NIET OP MIJN MANIER GAAN

Psalm 40:8; Mattheus 26:39; Markus 14:36; en Johannes 6:38.

LET EERDER OP DE BEHOEFTE VAN ANDEREN DAN DIE VAN MIJZELF

Mattheus 16:24; Filippenzen 2:3, 4; en 1 Korinthe 10:24.

MIJN EIGEN LEVEN VERLIEZEN OM DE ANDER TE DIENEN

Mattheus 10:39; 16:25; en 2 Korinthe 5:15.

OPBEUREN WIE ONTMOEDIGD OF TERNEERGESLAGEN ZIJN

Spreuken 12:25; Jesaja 50:4; Lukas 4:18; Galaten 6:9, 10; 2 Tessalonicenzen 3:13; 1 Timotheüs 5:10; Hebreeën 3:12, 13; en 6:10.

GOED LUISTEREN OM GODS LEIDING TE VERSTAAN

Psalm 32:8; 48:14; Johannes 10:27; 16:1, 3; en Markus 4:24.

DAGELIJKS LEREN UIT GODS WOORD

Psalm 119:71, 73, 105; Mattheus 11:29; Kolossenzen 3:16; en 2 Timotheüs 2:15.

LACHEN ALS DINGEN VERKEERD GAAN

Habakuk 3:17, 18; en 1 Tessalonicenzen 5:16-18.

OPSPRINGEN VAN VREUGDE ALS IK VALS BESCHULDIGD WORD

Mattheus 5:10-12 en 1 Petrus 4:14.

HET SYSTEEM VAN DE WERELD VERAFSCHUWEN

Mattheus 6:24; Johannes 17:14-17; Romeinen 12: 1,2; Hebreeën 1:9; 12:9; Jakobus 4:4; 1 Johannes 2:15-17 en 5:19.

SCHATTEN VERGADEREN IN DE HEMEL INPLAATS VAN OP AARDE

Mattheus 6:19-21; Kolossenzen 3:1-3; en Hebreeën 13:5, 6.

7. LANCEREN

Het enige verlangen dat we voor onze kinderen moeten hebben is dat ze het doel vervullen waar God ze voor gemaakt heeft, voor de grondlegging van de wereld. Onze taak als ouders is om te zoeken naar Gods leiding voor hun leven en ze op dat pad te sturen. Het is goed om onze kinderen te bemoedigen om zich in ondernemingen of kleine bedrijven te begeven, en hun dromen te vervullen, zelfs als ze falen. Ze kunnen altijd weer opstaan en het opnieuw proberen. Onze zonen probeerden veel dingen (waarvan sommigen mislukten) onderweg naar het succes dat ze vandaag de dag hebben bereikt.

Larry Christiansen schrijft: 'Elk kind komt in de wereld met een set verzegelde bestellingen, een unieke bestemming. Het is onze taak om onze kinderen te helpen en hun mogelijkheden te ontdekken.'

Gespreksvragen bij hoofdstuk 10 – Moeders zijn leraressen

1. Lees Deuteronomium 6:6.
  - a) Wat moeten we doen vóórdat we onze kinderen kunnen onderwijzen?

  - b) Hoe doen we dat?

2. Lees de volgende Schriftgedeelten: Deuteronomium 4:9, 10; 6:1, 2; Psalm 48:12-14; 145:5; Jesaja 59:21; en Joel 1:3. Aan wie heeft God ons geboden te onderwijzen?

3. Lees Deuteronomium 6:2 en Psalm 71:18. In het licht van bovenstaand antwoord: wanneer kunnen wij ons terugtrekken van onze plicht om te onderwijzen?

4. Lees Spreuken 6:22. Welke 3 dingen zal het onderwijs van een moeder doen voor haar kind?

5. Welke houdingen moeten we onze kinderen aanleren bij het werken en leren?
Hoe moeten wij en onze kinderen, elke taak uitvoeren die we doen?
  - Prediker 9:10:
  - 1 Korinthe 10:31 en 1 Petrus 4:11:
  - Kolossenzen 3:17:
  - Efeze 6:6,7 en Kolossenzen 3:23:
  - Filippenzen 2:14:
  - Psalm 40:8a:
  - Deuteronomium 28:47 en Psalm 110:3:
  - 1 Korinthe 15:58:
  - Efeze 6:6, 7:
  - Mattheus 25:21, 23; Lukas 16:10:
  - Galaten 5:13:
  - Lukas 7:7-10:
  - Richteren 5:2b; 8:25a; Nehemia 4:6; 11:2; Psalm 110:3; en Jesaja 1:19
  - Zacharia 4:9; Johannes 4:34; 17:4; Handelingen 20:24; 2 Timotheüs 4:7; en Openbaring 2:3;

6. Welke zegeningen zullen onze kinderen ontvangen als we hen leren om effectief te luisteren?

- Jesaja 48:18. Ze zullen ontvangen:
- Spreuken 1:5; 12:1. Ze zullen:
- Spreuken 8:33; 9:9a; 13:1; 15:31; en 19:20. Ze zullen worden:
- Spreuken 13:18. Ze zullen zijn:
- Spreuken 15:5b. Ze zullen zijn:
- Spreuken 15:32b. Ze zullen krijgen:
- Mattheus 13:16. Ze zullen zijn:

7. Hoe noemt Gods Woord iedereen die niet luistert naar instructies?

- Spreuken 12:1:
- Spreuken 13:1:
- Spreuken 15:5a:

8. Vertel hoe jij je kinderen hebt geleerd om te luisteren zodat het resulteert in actie.